

עין משפט
נר מצוה

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

מסורת הש"ס

16 הוה כלי פתוחה כלי-
רית' (3) סמיכות ק"א
(4) פסחים (2) (1) וי"ל לקמן
לה: רש"י מנכסיה דיה דיה
ומה דית ויה וי"ל וי"ל לקמן
לי. נסך דיה אבר ויה
מחזירי סכך דרבי' אבס
רש"י (ו) (1) (2) וי"ל אמי
(1) כ"ה: (2) נוגע ביה של
משה (1) וי"ל דבמחשך סכך
אחור מקומן נ"ל.
(2) (מנהגין נ"ל)

גליון הש"ס

חוב' ר"ה והלבא בר
ויבר הוציר בר. וכן לקמן
דף ע"ה ע"ב: תיב' ר"ה
וי"ל וי"ל רש"י ע"ב נ"ל
שלישי. ע"י חסות
הרבי' סתין ליה:

הנהרות הב"ה

(6) רש"י דיה דני ויה
שקדקעו: (3) ר"ה
ירוקא אסור משום כ"ל
ואת ד נמחק: (4) חס
דיה בעה וי"ל ענה עלה
די' כ"ה מן שפתי' ד עו:
(1) ר"ה לוי ויה דמי
נוחי נחש שי נחש שפתי'
ממט: (2) ר"ה כ"ה וי"ל
מדה ר"ה נקנקים וי"ל
הא לא עשה ממשקין
לקיים כלל מוס' מני:
(1) באר' א"ה מועילין
להשירין שלש:

לעני רש"י

אלוים א"ר.
ביב"ש א"ר (בבבבב).
רש"י א"ר א"ר.
פלומרי' לעפת בבבבב.

מוסר רש"י

מאני דקוניא. כל המס
שחמטן עליה שבת
שקורין פתולג'י' דע"ז
(בבבבב) (1) וכל המס
הוא ויהו כלמך (פסחים
(1) חזירא.
שחמטת מתקין את
המס ויהו מנינו לנעול
אלל היקוקים מירי' נ"ך
שקורין אלוים מתוך
השבת ויהו מן מחמלל
את המס וינעול (בבבבב)
(1) ירוקא. שפתיין
מקרקע שחמטת ממנה
נ"ך אלוים נע"ז ויהו מן
וינעול נע"ז (פסחים (1)
אסור. לענין חמץ כמס
וינעול עובדי כוכבים ויין
נ"ך (בבבבב) (1) דשע"י.
שין חלקס (פסחים (1)

רבינו חננאל (הבשר)

בהן פסע ראשונה ושניה
ובשלישית שחה בהן
עובד כוכבים ששטן
במים ומותרין אסיקא
דדיי מאני דקוניא בין
חזירי בין אוכבי בין
ירוקי לענין חמץ כמס
בבבבב אסירי ואצ"ג
רשע"י ויהו בהו קרטופי

לכחלה או דיעבד. אליר ומוריים קאי: כל קנקים מחרס ניהו:
קינסא. הכנס קינסין דולקין לתוך הקנקן עד שגמרה זפתו:
ופלכא כמאן דאסר. ולא דמי להחזיר ככנסן דהמס כיון שהסיקין
מנחמין עד שגמרה זפתן כבר תמלגן המרס אלכל כיון שהכניס
האור מיד זפתו נושר. ומהכא ששמעין
דהני חכמים או קנקים לפי שמכניסין
לקיום לא סגי נהכשר פסיגין בין
לשרפן כיון לתת לתוכן מים מניין
מדאסיר ביקנסא דהיינו בצור עלמנו
כ"ש במה שהומס ממנו אלכל אם אפשר
לשרפן מנחמין שרי לפיכך נ"ך לעין
מעט לעת או להשהות עד שיש
עשר חמס: לא חס למיכא. לנמוס
שכרא אטו חמרס דשכרא מנטל ליה
לעעמיה דחמרס: דקוספנא. של
לפעי בקר ומן צהן יין נסך: אסורא
דלעולם. כלומר איבדמס על חמס:
אין להס טרסה. מיון נסך הנגלג
בהן משום דלעני טובא: מחפורס

של לר"ף. קרקע שחפורין משס לר"ף
ובלע"ז אלוים ובלשון אשכנז בייס"א:
פרוק. שס האיש: רופילא. שני
למלך: שמימי. מקרקע שחמטת
רוש"ל נלע"ז: פסווא. כלי חמס:
דיי מיכסי. מקוס (1) קרקעו קסא:
כסי. כוסות של חרס ואין מכניסין
לקיום אלא שומין בהם: אי שני כסו
עובד כוכבים פעם ראשון דקולי
עלמא אסור. דאיש דרבי' בלע
ואסירי עד שימלס מים שגשה ינע
וכדלמן (1) (2) קוניא. כלי חרס מנוסה
כאלו וקורין פלומרי': ירוקא אסור
(3) דמשום דמלר"ף. שיש בו קרקע
מחפורס של לר"ף ובלע"ז טפי:
קרטופני. נקעים וסדקים: דמלרפי
ובלע"ז. שיש בהן לר"ף ובלע"ז טפי:
דמדיימי

דלא בלעי טובא משכשכן במים ומותרין אמר רב פפי יהני פתוותא דבי
מיכסי כיון דלא בלעי טובא משכשכן במים ומותרין כסי רב אסי אסר ורב
אשי שרי אי שתי בהו עובד כוכבים פעם ראשון כ"ע לא פליגי דאסור
כי פליגי בפעם שני איכא דאמרי פעם ראשון ושני כ"ע לא פליגי דאסור כי
פליגי בפעם ג' יוהלכתא פעם ראשון ושני אסור ג' מותר ג' א"ר זבד יהאי
מאני דקוניא חזירא ואוכבא שרי ירוקא אסור משום דמירדף ואי אית בהו
קרטופני בולדו אסירי ירדש מרימר קוניא בין אוכבא בין חזירא בין
ירוקא שרי מאי שנא מחמין בפסח דבעו מוניה ממרימר הני מאני דקוניא
מהו לאשתמושי בהו בפסחא ירוקא לא תיבעי לך דמצרפי ובלעי
ואסירי לך תיבעי לך חזירי ואוכבי מאי כי אית בהו קרטופני לא
תיבעי לך דודאי בלעי ואסירי לך תיבעי לך דשיעי מאי אמר
לרו

הבשר (גיד הנשה) (קולין דף נ"ג): ולכן הולך לפסוק כאן כמאן דאסר: שרא אסירי ביה שיבא. אומר ר"י דה"ה מים וכל שאר
משקין לנד מיון: בלי נתי. אומר ר"י דמי ונוי נתי (1) שעושין ממנו כלים חה אינו אומו דפ"ק דשנת (דף נ"ה). דקאלמר כלי נתי
וכלי חרס עוממיהו שוה ויש עור נתי שלישין עושין ממנו כלים אלל מכניסין בו את הכלים והוא ששנינו (דהה דף ס"א) אלל שבעה סמנין
המעבירים את הכתם נתי כו': ב"ס. פ"רש"י כוסות של חרס ואין מכניסין לקיום אלא שומין בהן ולי שתי כהו עובד כוכבים פעם
ראשון ושי אסור דאיש דרבי' בלע"ז ואסירי עד שימלס מים ג' ימים כדלמר לעיל וליפ' זו נהגו העולם לימן מים כלי חרס דשס ולהשבות
בו זמן גדול קודם שישתמשו בהם יין לפי שאם יגע בהם עובד כוכבים אח"כ לא יטעך עירוי אלל קשה לר"ת מהא דלמר לקמן בפ"ג
(דף ע"ד): מודה (1) רבי בנקנקים שהן אסורין לפי שמכניסין לקיום הא לאו טעמא דמכניסין לקיום כמו כלי חרס סגי בניגוד בעלמא כמו
גת ומחך ומשפך והדחה כשאר כלים מועיל כמו ניגוד גת כי גם ניגוד אינו להפליט רק להסיר הוהמא שנדבק מנחמן ואין שכרא לומר
כי בנקנקים ששתמש עובד כוכבים מים נהחלת תשמיו לך פ"ת דמיידי הכא ככסי בין חדשים בין ישנים ומהה בהם עובד כוכבים יין
כמה פעמים וה"פ הלכתא פעם ראשון ושי כלומר שמי הדחות במים אינם (1) רואים להכשירו שליש מותר פי' דאו ודאי נהדחה שלישית
נפלט הכל ויולא דבדד מלינו פרק התערובות ונחמס דף ע"ג): גבי חרסן של זו ובהה פעם ראשון ושי טעמא שלישי טעור פירושו הוא כלי שחמטו
בו הוא והבה מימי רגלים וקאלמר דמים ראשונים ושיניים עמאום שמעורב בהם מי רגלים של זו אלל מים שלישיים טהורים וגם כדמדה
אקתר גבי ימנו עם אחד שאל' המן לאחשורו אם ניגוד נופל לטוסו של אחד מהם וזרקו ושוחה ואילו לדיוי המלך נוגע בהם (1) חוטבו
בקרקע ולא עוד אלל שמידיה כוסו שלש פעמים וירוקא כוסות של חרס אלל של עד או של ממכת חוכיות אין נ"ך להדיח רק פעם אחת
מיהו נהדחה מקומות בתלמוד מלינו כוסות שחם שלש מתכות חוכיות וכוון להדיח שלש פעמים כלל הכלים: קוניא. פ"ה כלי חרס
מנוסה כדכרי פלומרי' נלע"ז וקשה לר"ת (1) דלמר כוכבים פרק קדשי קדשים) גבי מנח מני סיד וקוניא ולא קאלמר אבר שהוא לשון
התלמוד כדלמר אפחילה של אבר וע"ק מי גרע מיפוי אבר מאס היה כולו ממנו וע"ק דלמר ירוקי אסירי משום דלעני דמלר"ף ובשללו איכא ירוקי
ולא מלר"ף לך פ"ת קוניא יתרון כלי זכוכית שלא נכבשל כל לרבי והוא מן החול כמו כלי חרס כדלמרין פ"ק דשנת (דף נ"ה): הוילי ומחלת ברייתו
מן החול שיהיה נבגן כלי חרס כדלמרין ואצ"ג דלי זכוכית שלם לא בלע הכא כיון דלון בו אלל מיפוי על החרס בלע וכן פירש הערוך:
שאינו

בעא מינה ר' יהודה נשיאה מ"ר
נשיאה דשרא משחא כי אומו כן בנו של רבינו הקדוש היה
ואף בכרייתא הוא נזכר (1) ומני עלה ורבותינו המירו לנישא ובתוספתא
(פ"ה) נמי גרס רבי יהודה המיר את
כן בנו של ר' יהודה דגור על השמן
היה (1) והוא ר' יהודה הנשיא דמועד
קאן (דף י"ב): דקאלמר חמס דאישתי
משן דלחיס קפילא ארמאה ושעמ רב
(1) (אסי) ויאקפיד: קינסא. פ"ה
ולא דמי להחזיר ככנסן דהמס
כיון שהוסקו מנחמן עד שגמרה זפתן
כבר תמלגן המרס אלכל הכא כיון
שמכניסין ממנו מנכסיס מיד זפתן נושר
וכן הדין בחכיות שלנו ומשמע לפירושו
כי אם היה מסיקו מנכסיס עד שחם
היה זפת מנחמן והיה נושר כי די נכך
ואין נראה לרבינו אלתן כי יש לחוש
למלא חס עליה דלמא פקעה דלף
שכל חרס אמר פרק כל שעה (פסחים
דף ל'): עלאי נמילי לקדירות גומרי
דמים גלויס דלמא פקעי כ"ש בחכיות

דמים שלא ישרפו וכחך הרב ר' משה
מקולי דלע"ג דפסקין הלכתא כמאן
דאסר מ"מ לכפות החכית על האש
כל האש גדול כל כך וזמון מנכסיס
שדו סולדת מנחמן מותר ושחבו כמו
הגעלה וענין הגעלה המיר ר"ת
כיון ששרפו זפתן מותרין
ואמר רב אשי לא
חימא עד דהתא זפתן
כולו אלא אפילו שבר
מפ"ד דרי: קינסא פי'
ע"ז ופוסרס בפרק במה
מוליקין ובפרק כל הבשר
נעשיו אם הרליק פי'
והבשר זפתן בעץ כנון
אור דולק אסור. איכסיא
לחו מהו לחת לתוכן שבר
רב נחמן ורב יהודה אסר
רב ארנא שרו קינסא
לן כרבה ורבינא: ירוש'י
אמר לו רבא כשהלך
ר' עקיבא לומרין אשולין
כיה קנקים של עובדי
כוכבים במה הן טהרות'
עליון לון מוד למיחי
לעורר מה מא בעשה
שאין זפוטא איחבר
זפוטא חרס בשעם שהן
זפוטא אלא שנתקלפו
זפתן לל אל שכן
וכשבאיו אלל חכמים
אמר לו פי' לוי זפת
הן בליעתי: מי מאני
דקנסא יש מי שאומר
כלי ע"ז אור הון האשור
יש מי שאומר כלים
מדוכים כפסקא ובלשון
ערב אלו: כלי נתי
ששתמשו בהן עובדי
כוכבים יין אין להם טהרה
עולמית והן כלי מחפורת
של ערוך יש מי שאומר
כלים הנעשים מן אלשב
אבל כוכבי דארמאי וחכבי
שחמץ דארמאי ופתוחא
דבי כסיס פי' פתוחא
כלי חרס שהם טהורים
(1) דברים שאין מונכסין
לקיום בהן כלומר אין דרך
בני אדם לפתוח הכלים
האלו ולהניחם באוצר עד
זמן אלא לפי שעה נותנין
בהן ושוחין אבל אין
מניחין בהן לשומין עד
זמן וכוון שהרוב ע"ז
משכשכן במים ומותרין.
והלכתא כ"י דאישתי
בהו עובד כוכבים וערוך
חרסיס פעם ראשונה
כא שחה בהן ישראל
ראשונה ועובד כוכבים
בשניה אסורין אבל שחה

רבינו חננאל

ואסיקא דעיר או מוריס
שורפין: איכסיא אלו
כולהו לכתחלה ופסקין
אסיר לכתחלה רבי פילי
שאין מוספין אבל
מוספין אסורין וארי
יומן אל מחזירין לככשן
כיון ששרפו זפתן מותרין
ואמר רב אשי לא
חימא עד דהתא זפתן
כולו אלא אפילו שבר
מפ"ד דרי: קינסא פי'
ע"ז ופוסרס בפרק במה
מוליקין ובפרק כל הבשר
נעשיו אם הרליק פי'
והבשר זפתן בעץ כנון
אור דולק אסור. איכסיא
לחו מהו לחת לתוכן שבר
רב נחמן ורב יהודה אסר
רב ארנא שרו קינסא
לן כרבה ורבינא: ירוש'י
אמר לו רבא כשהלך
ר' עקיבא לומרין אשולין
כיה קנקים של עובדי
כוכבים במה הן טהרות'
עליון לון מוד למיחי
לעורר מה מא בעשה
שאין זפוטא איחבר
זפוטא חרס בשעם שהן
זפוטא אלא שנתקלפו
זפתן לל אל שכן
וכשבאיו אלל חכמים
אמר לו פי' לוי זפת
הן בליעתי: מי מאני
דקנסא יש מי שאומר
כלי ע"ז אור הון האשור
יש מי שאומר כלים
מדוכים כפסקא ובלשון
ערב אלו: כלי נתי
ששתמשו בהן עובדי
כוכבים יין אין להם טהרה
עולמית והן כלי מחפורת
של ערוך יש מי שאומר
כלים הנעשים מן אלשב
אבל כוכבי דארמאי וחכבי
שחמץ דארמאי ופתוחא
דבי כסיס פי' פתוחא
כלי חרס שהם טהורים
(1) דברים שאין מונכסין
לקיום בהן כלומר אין דרך
בני אדם לפתוח הכלים
האלו ולהניחם באוצר עד
זמן אלא לפי שעה נותנין
בהן ושוחין אבל אין
מניחין בהן לשומין עד
זמן וכוון שהרוב ע"ז
משכשכן במים ומותרין.
והלכתא כ"י דאישתי
בהו עובד כוכבים וערוך
חרסיס פעם ראשונה
כא שחה בהן ישראל
ראשונה ועובד כוכבים
בשניה אסורין אבל שחה

16 הוה כלי פתוחה כלי-
רית' (3) סמיכות ק"א
(4) פסחים (2) (1) וי"ל לקמן
לה: רש"י מנכסיה דיה דיה
ומה דית ויה וי"ל וי"ל לקמן
לי. נסך דיה אבר ויה
מחזירי סכך דרבי' אבס
רש"י (ו) (1) (2) וי"ל אמי
(1) כ"ה: (2) נוגע ביה של
משה (1) וי"ל דבמחשך סכך
אחור מקומן נ"ל.
(2) (מנהגין נ"ל)